

SCENARIUSZ ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH
KONKURS
„MŁODZI DLA WOLNOŚCI”

ELŻBIETA CIEMIĘGA

**Nauczyciel języka polskiego w Liceum Ogólnokształcącym im. Tadeusza
Kościuszki w Lubaczowie**

ul. Kościuszki 26

37- 600 Lubaczów, tel./fax: 166321153, email: sekretariat@lo-lubaczow.pl

Kontakt prywatny: email: elakrs@wp.pl, tel. : 664 691 807

TEMAT: Tak szliśmy ku wolności. Od plakatu i piosenki do wyborów 4 czerwca 1989 roku.

POZIOM KSZTAŁACENIA: szkoła ponadgimnazjalna.

PRZEDMIOT: język polski (scenariusz może być również wykorzystany na zajęciach kółka polonistycznego, wiedzy o kulturze, zajęć wychowawczych lub bibliotecznych).

JEDNOSTKA DYDAKTYCZNA: 2 x 45 minut.

UWAGI O REALIZACJI: Lekcja poświęcona jest analizie tekstów kultury jako elementów wspierających dążenia wolnościowe. Zagadnienie zostało opracowane z wykorzystaniem dydaktyki interaktywnej i metod aktywizujących.

ZGODNOŚĆ Z PODSTAWĄ PROGRAMOWĄ:

Zapisy w nowej podstawie programowej:

- ✓ Uczeń odczytuje rozmaite sensy dzieła; dokonuje interpretacji porównawczej.
- ✓ Uczeń zna teksty literackie i inne teksty kultury.
- ✓ Porównuje utwory literackie lub ich fragmenty (dostrzega cechy wspólne i różne).
- ✓ Porównuje funkcjonowanie tych samych motywów w różnych tekstach.
- ✓ Dostrzega obecne w utworach literackich oraz innych tekstach kultury wartości narodowe i uniwersalne.
- ✓ Odczytuje zawarte w odbieranych tekstach informacje zarówno jawne, jak i ukryte.
- ✓ Odczytuje treści alegoryczne i symboliczne utworu.
- ✓ Wychowywanie kompetentnego, świadomego odbiorcy kultury.

CELE OGÓLNE:

- Zapoznanie uczniów z kalendarium wyborczym 1989 roku.
- Przybliżenie tekstów piosenek wolnościowych, które towarzyszyły Polakom w ich drodze do wolności.
- Przedstawienie wybranych plakatów wyborczych z czerwca 1989 roku.
- Zwrócenie uwagi na motywy ojczyźniane i wolnościowe obecne w piosenkach i na plakatach wyborczych.
- Wskazanie ponadczasowych przekazów zawartych w tekstach kultury.
- Przybliżenie sylwetek polskich „bardów wolności” i ich dzieł.

CELE POZNAWCZE:

Uczeń potrafi:

- Analizować teksty piosenek w kontekście dzieł plastycznych.
- Wskazać związek tekstów kultury z wydarzeniami społecznymi i politycznymi.

- Odczytać motywy i symbole wykorzystywane przez twórców dla oddania treści wolnościowych.
- Ukazać symbolikę plakatów wyborczych, służącą funkcji perswazyjnej.
- Porównać teksty kultury; wskazywać elementy wspólne i kontrastowe.
- Wskazać środki obrazowania artystycznego i ustalić ich funkcje.

CELE EMOCJONALNO – MOTYWACYJNE:

Uczeń:

- Zna kalendarium wyborów z czerwca 1989 roku.
- Rozumie znaczenie piosenki i plakatu w dążeniach wolnościowych Polaków.
- Docenia wartość artystyczną i treściową tekstów śpiewanych oraz plakatów wyborczych i rozumie ich przesłanie.
- Dostrzega związek wydarzeń historycznych z tendencjami w kulturze.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- Prezentacja multimedialna PREZI.
- Puzzle interaktywne.
- Teksty piosenek.
- Reprodukcyjne plakatów wyborczych.
- Elektroniczne i papierowe karty pracy dla uczniów.

POMOCE DYDAKTYCZNE:

- 6 komputerów z dostępem do Internetu.
- Rzutnik multimedialny lub tablica interaktywna.
- Program Publisher 2007.
- Program CALAMEO.
- Kreator puzzli na stronie: <http://www.jigsawplanet.com/>
- Program Popplet.
- Kartony, kolorowe pisaki do tworzenia map myśli.

METODY PRACY:

- Wykład z elementami dyskusji.
- Praca w grupach.
- Ćwiczenia interaktywne.
- Mapy mentalne.

BIBLIOGRAFIA:

1. B. Boryczka, *Praktyczny przewodnik po Internecie dla bibliotekarzy*, Warszawa 2003.
2. P. Gintrowski, *A jednak coś po nas zostanie* [on-line], dostępny w Internecie: http://www.tekstowo.pl/piosenka,przemyslaw_gintrowski,a_jednak_cos_po_nas_zostanie.html

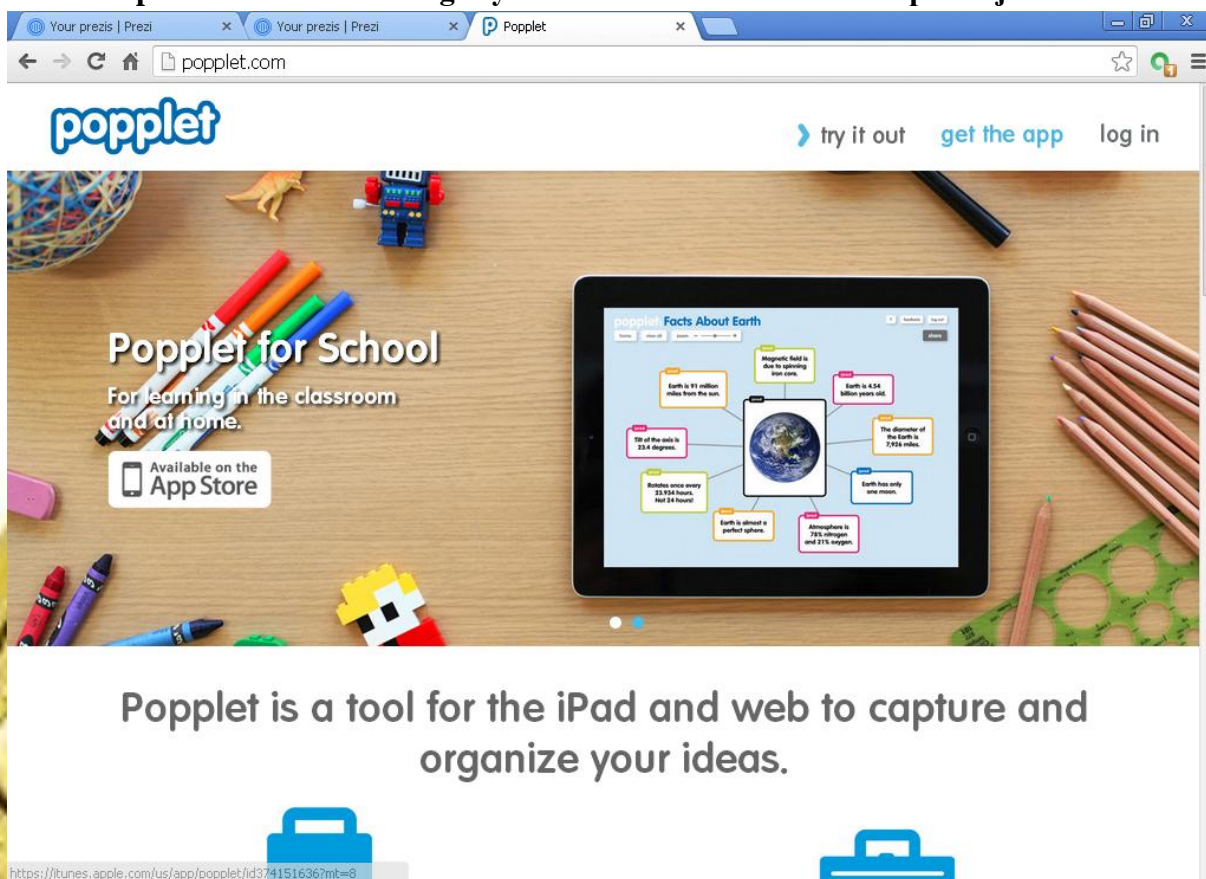
3. M. Grechuta, *Solidarność* [on-line], dostępny w Internecie: http://www.tekstowo.pl/piosenka,marek_grechuta,solidarnosc.html
4. M. Grechuta, *Wolność* [on-line], dostępny w Internecie: <http://teksty.org/marek-grechuta,wolnosc,tekst-piosenki>
5. J. Kaczmarski, *Mury* [on-line], dostępny w Internecie: <http://teksty.org/jacek-kaczmarski,mury,tekst-piosenki>
6. A. Kolakowski, *Przysięga* [on-line], dostępny w Internecie: http://www.tekstowo.pl/piosenka,andrzej_kolakowski,przysiega.html
7. R. Lorens, *Nowe technologie w edukacji*, Warszawa – Bielsko – Biała 2011.
8. J. Pietrzak, *Żeby Polska była Polską* [on-line], dostępny w Internecie: http://www.tekstowo.pl/piosenka,jan_pietrzak,zeby_polska_byla_polska.html
9. *Upadek Peerelu 1986 – 1989*, red. Ł. Rameau, Warszawa 2009.
10. <http://fakty.interia.pl/raport-4-czerwca-upadek-komunizmu/news-wybory-4-czerwca-1989-kalendarium-wydarzen,nId,860579> (kalendarium wyborów)
11. http://krakow.gazeta.pl/krakow/5,35815,6685162,Plakaty_i_ulotki_wyborcze_z_roku_1989.html?i=7 (strona „Gazety Wyborczej”, z której za zgodą redakcji pobrałam plakaty wyborcze)
12. http://pl.wikipedia.org/wiki/Wybory_parlamentarne_w_Polsce_w_1989_roku
13. <http://dzieje.pl/aktualnosci/wybory-czerwcowe-1989>
14. <http://www.dziennikbaltycki.pl/artukul/438460,wybory-do-sejmu-w-1989-roku-druzyna-lecha-walesy,id,t.html?cookie=1>
15. <http://www.infor.pl/prawo/wybory/parlamentarne/224083,Wybory-parlamentarne-w-1989-r.html>
16. <http://www.rp.pl/artukul/1015607.html>
17. <http://odkrywcy.pl/kat,122994,title,Wybory-z-4-czerwca-1989-r-smiertelnym-ciosem-kartka-wyborcza,wid,14543742,wiadomosc.html?smg4sticaid=6123ff>
18. <http://www.youtube.com/watch?v=BdJNx2aZSwQ>
19. <http://www.youtube.com/watch?v=OS3O55bxJV0>
20. <http://www.youtube.com/watch?v=0cYi9mFvOnE>
21. <http://www.youtube.com/watch?v=kt1w8yhz39o>
22. <http://www.morguefile.com/> (baza darmowych fotografii do pobrania)

PRZEBIEG LEKCJI:

CZĘŚĆ WSTĘPNA:

1. Przedstawienie zagadnienia będącego tematem lekcji. Ukazanie roli piosenki i plakatów wyborczych w dążeniach wolnościowych.
2. Prezentacja multimedialna w programie PREZI z komentarzem nauczyciela przybliżająca kalendarium wyborów 1989 roku. [Prezentacja dostępna on-line: http://prezi.com/ktpm2y6mgvpw/?utm_campaign=share&utm_medium=copy&rc=ex0share]
3. Wysłuchanie piosenki barda Solidarności – Jacka Kaczmarskiego pt. *Mury* z występu J. Kaczmarskiego [dostępne w Internecie: <http://www.youtube.com/watch?v=-YGS9vhmFS0>]

4. Tworzenie wspólnie z uczniami wykresu w programie Popplet, ukazującego obecne w piosence Kaczmarekowskiego symbole wolnościowe i ich interpretacje.

5. Przykładowy wykres : <http://popplet.com/app/#/1666378>

WŁAŚCIWA CZĘŚĆ LEKCJI:

1. Podział klasy na 6 grup nominalnych (każda grupa wybiera swojego lidera, który będzie kierował pracą oraz zaprezentuje na koniec jej efekty na forum klasy).
2. Każda grupa otrzymuje dostęp do komputera z umieszczonym w nim folderem, zawierającym karty pracy dla grup, teksty, linki do piosenek, reprodukcje plakatów. Grupy otrzymują także karty w wersji papierowej i wydrukowane plakaty wyborcze oraz teksty piosenek [Załącznik nr 1].
3. Zadaniem grup jest przygotowanie map myśli ukazujących, za pomocą jakich środków wyrazu przemawiają do odbiorcy plakat wyborczy i piosenka. Odnalezienie elementów wspólnych i kontrastowych oraz porównanie ich przesłania. Każda grupa, wspólnie z liderem ustala, czy członkowie grupy pracują pojedynczo, czy dwójkami. Przez około 30 minut członkowie grup przygotowują mapy myśli, następnie wybierają ich zdaniem najlepsze, wspólnie dopracowują szczegóły i ustalają, które prace zaprezentuje lider.
4. Polecenia dla grup (KARTY PRACY)

GRUPA I

Przeanalizujcie , za pomocą jakich środków wyrazu przemawiają do odbiorcy plakat wyborczy i piosenka. Znajdźcie elementy wspólne i kontrastowe, a następnie porównajcie ich przesłanie. Weźcie pod uwagę między innymi:

PLAKAT

- symbolika rysunku
- symbolika kolorów
- kompozycja
- rekwizyty
- plan bliższy
- plan dalszy
- hasła
- przesłanie

PIOSENKA

Marek Grechuta *Wolność*

Tutaj możecie posłuchać:

<http://www.youtube.com/watch?v=rHCotH2Q19c>

- symbole
- metafory
- epitety
- inne środki artystyczne,
które dostrzegacie
w tekście
- refren
- przesłanie

Interpretację porównawczą przedstawcie na mapie myśli.

GRUPA II

Przeanalizujcie , za pomocą jakich środków wyrazu przemawiają do odbiorcy plakat wyborczy i piosenka. Znajdźcie elementy wspólne i kontrastowe, a następnie porównajcie ich przesłanie. Weźcie pod uwagę między innymi:

PLAKAT

- symbolika rysunku
- symbolika kolorów
- kompozycja
- rekwizyty
- plan bliższy
- plan dalszy
- hasła
- przesłanie

PIOSENKA

Jan Pietrzak *Żeby Polska
była Polską*

Tutaj możecie posłuchać:

<http://www.youtube.com/watch?v=WRDIYffba1A>

- symbole
- metafory
- epitety
- inne środki artystyczne,
które dostrzegacie
w tekście
- refren
- przesłanie

Interpretację porównawczą przedstawcie na mapie myśli.

GRUPA III

Przeanalizujcie , za pomocą jakich środków wyrazu przemawiają do odbiorcy plakat wyborczy i piosenka. Znajdźcie elementy wspólne i kontrastowe, a następnie porównajcie ich przesłanie. Weźcie pod uwagę między innymi:

PLAKAT

- symbolika rysunku
- symbolika kolorów
- kompozycja
- rekwizyty
- plan bliższy
- plan dalszy
- hasła
- przesłanie

PIOSENKA

Przemysław Gintrowski

A jednak coś po nas zostanie

Tutaj możecie posłuchać:

<http://www.youtube.com/watch?v=GPnpZdx-GUI>

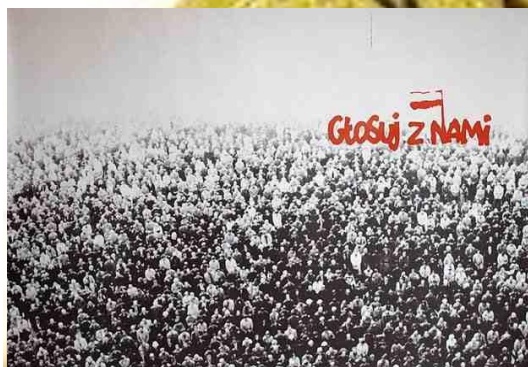
- symbole
- metafory
- epitety
- inne środki artystyczne, które dostrzegacie w tekście
- refren
- przesłanie

Interpretację porównawczą przedstawcie na mapie myśli.

GRUPA IV

Przeanalizujcie , za pomocą jakich środków wyrazu przemawiają do odbiorcy plakat wyborczy i piosenka. Znajdźcie elementy wspólne i kontrastowe, a następnie porównajcie ich przesłanie. Weźcie pod uwagę między innymi:

PLAKAT

- symbolika rysunku
- symbolika kolorów
- kompozycja
- rekwizyty
- plan bliższy
- plan dalszy
- hasła
- przesłanie

PIOSENKA

Andrzej Kołakowski *Przysięga*

Tutaj możecie posłuchać:

<http://www.youtube.com/watch?v=klmHYu4BaAQ>

- symbole
- metafory
- epitety
- inne środki artystyczne,
które dostrzegacie
w tekście
- refren
- przesłanie

Interpretację porównawczą przedstawcie na mapie myśli.

GRUPA V

Przeanalizujcie , za pomocą jakich środków wyrazu przemawiają do odbiorcy plakat wyborczy i piosenka. Znajdźcie elementy wspólne i kontrastowe, a następnie porównajcie ich przesłanie. Weźcie pod uwagę między innymi:

PLAKAT	PIOSENKA
	Happysad Ojczyzna
- symbolika rysunku - symbolika kolorów - kompozycja - rekwizyty - plan bliższy - plan dalszy - hasła - przesłanie	Tutaj możecie posłuchać: http://www.youtube.com/watch?v=ugvBqk6njPM
	- symbole - metafory - epitety - inne środki artystyczne, które dostrzegacie w tekście - refren - przesłanie

Interpretację porównawczą przedstawcie na mapie myśli.

GRUPA VI

Przeanalizujcie , za pomocą jakich środków wyrazu przemawiają do odbiorcy plakat wyborczy i piosenka. Znajdźcie elementy wspólne i kontrastowe, a następnie porównajcie ich przesłanie. Weźcie pod uwagę między innymi:

PLAKAT

- symbolika rysunku
- symbolika kolorów
- kompozycja
- rekwizyty
- plan bliższy
- plan dalszy
- hasła
- przesłanie

PIOSENKA

Marek Grechuta *Solidarność*

Tutaj możecie posłuchać:

<http://www.youtube.com/watch?v=GL2-OTITy-w>

- symbole
- metafory
- epitety
- inne środki artystyczne, które dostrzegacie w tekście
- refren
- przesłanie

Interpretację porównawczą przedstawcie na mapie myśli.

5. Sprawozdanie liderów z pracy grup. Prezentacja map myśli. [Przykładowe prace uczniów w załączeniu – Załącznik nr 2].
6. Ocena prac grup.

KOŃCOWA CZĘŚĆ LEKCJI:

Na zakończenie uczniowie układają puzzle interaktywne, przedstawiające jeden z plakatów wyborczych (przygotowane przez nauczyciela za pomocą kreatora na stronie: <http://www.jigsawplanet.com/>).

Gotowe PUZZLE: <http://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=029344a15062>

PRACA DOMOWA:

Przygotuj gazetkę interaktywną w programie Calameo, poświęconą bardom Solidarności.

Przykładowa praca:

<http://www.calameo.com/read/0019495496e68a810147e>

